

Nr 29

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om översyn av bestämmelserna angående kommuns skattskyldighet.

(2:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 400, av herrar *Ekström* i Iggesund och *Asp*, har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en översyn av bestämmelserna om kommunernas skattskyldighet i syfte att åstadkomma en ändring rörande deklarations- och skattskyldighet i enlighet med vad som i motionen anförts.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

I den förevarande motionen framhålles att en kommun enligt gällande kommunallag inte är behörig att driva annan affärsrörelse än sådan av servicekaraktär. Endast i undantagsfall torde denna verksamhet lämna överskott. Deklarationsförfarandet är synnerligen arbetskrävande och skall fullgöras under tid då man i kommunernas kamerala förvaltningar har många andra, kanske mera trängande arbetsuppgifter. Deklarationerna skall granskas av taxeringsmyndigheterna. Hela detta arbete måste anses improduktivt, eftersom den kommunalskatt som debiteras primärkommunerna till övervägande del tillgodoförs dem själva.

Starka skäl talar enligt motionärernas mening för att kommunerna befrias från skyldighet att erlägga skatt enligt kommunalskattelagen för inkomst av fastighet som är belägen i den egna kommunen och av rörelse som bedrivs i denna. Vidare bör prövas om kommun skall vara skyldig erlägga garantiskatt för fastigheter i den egna kommunen. Däremot bör av olika skäl även i fortsättningen deklarations- och skattskyldighet föreligga för inkomst av fastighet och av rörelse i annan kommun.

Motionärerna är medvetna om att en ändring av primärkommunernas skattskyldighet på sätt de föreslagit kommer att medföra ett visst skattebortfall för landsting, kyrkliga kommuner och i vissa fall tingslagen. Fördelarna med en reform måste emellertid anses väga tyngre än nackdelarna.

Uppgiftsfördelningen mellan landsting och primärkommuner är i dag inte så strikt som vid den tidpunkt då bestämmelserna om kommuns skattskyldighet tillkom. Under senare år har på olika områden kunnat konstateras en strävan att minska det administrativa arbetet t. ex. mellan stat och kommun genom att antalet statsbidrag successivt minskat och kommunerna i stället erhåller skatteutjämningsbidrag.

Den skattskyldighet som nu föreligger kan ha till följd att kommuner som söker att i största möjliga utsträckning skattefinansiera sina investeringar löper risk att få betala högre kommunal skatt än de kommuner som i större omfattning lånefinansierar, eftersom avdragsmöjligheter för räntekostnader i det förra fallet inte föreligger.

På grund av den alltmer omfattande kommunala verksamheten och det komplicerade bokföringssystem som blir följderna därav är det inte alls säkert att man genom beskattning kan få fram den rättvisa man eftersträvar. Underlaget för deklarationen är beroende av t. ex. fördelningen av kostnader för gemensamma kontor för räkenskapsföring etc. Ett fastighetskontors kostnader skall fördelas på skattskyldiga fastigheter, förmedlingsorganverksamhet och förvaltning av skolväsendets m. fl. fastigheter. Det kan inte undvikas att en snedbelastning av kostnaderna emellanåt äger rum, och detta leder i sin tur till att rättvisa i skattehänseende inte ernås.

Utskottet. Kommun är jämlikt 7 § förordningen om statlig inkomstskatt helt frikallad från skattskyldighet vid taxering till statlig inkomstskatt. Enligt 53 § kommunalskattelagen är kommun däremot skyldig erlägga kommunal inkomstskatt för inkomst av fastighet och av rörelse.

I den förevarande motionen yrkas utredning i syfte att befria kommun från skattskyldighet för inkomst av fastighet och av rörelse inom kommunen. Till stöd för yrkandet har motionärerna åberopat bl. a. att deklarationskyldighetens fullgörande och kontrollen därav är synnerligen arbetskrävande. Arbetet måste enligt deras mening också anses improduktivt, eftersom den kommunalskatt som debiteras primärkommunerna till övervägande del tillgodoförs kommunerna själva. Härtill kommer att den rörelse kommunen bedriver alltid är av servicekaraktär och endast i undantagsfall torde lämna något överskott.

Kommunernas sammanlagda inkomster av fastighet och av rörelse uppgår till avsevärda belopp. Ett genomförande även av den partiella skattefrihet motionärerna föreslår skulle därför innebära ett betydande skattebortfall inte minst för landsting och kyrkliga samfundligheter.

Mot ett bifall till motionärernas förslag talar enligt utskottets mening också rättviseskäl. Det finns knappast någon större anledning att beskatta kommunens intäkter av förvärvskällor utom kommunen, om motsvarande intäkter av förvärvskällor inom kommunen görs skattefria.

På grund av det anförda, och då ett bifall till motionärernas yrkande också skulle innebära att man rubbade grunderna för det nuvarande systemet för beräkning av kommunalt skatteutjämningsbidrag, avstyrker utskottet bifall till motionen.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II: 400 av herrar Ekström i Iggesund och Asp om översyn av bestämmelserna angående kommuns skattskyldighet icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 4 april 1967

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, Yngve Nilsson, Stefanson, Gösta Jacobsson, Hellebladh, Erik Filip Petersson, Paul Jansson och Stadling; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Allard, Gustafson i Göteborg, Vigelsbo, Asp, Andersson i Essvik, fru Nettelbrandt, herrar Eriksson i Bäckmora och Wiklund i Härnösand.